

Adrian Gurgău

Adrian Gurgău (n. 1951) este un poet sibian cvasinecunoscut, și aceasta nu pentru că s-a stabilit încă de acum aproape două decenii în Germania, ci poate fiindcă l-a interesat mai puțin auto-propagarea și mai mult însăși esența poeziei, de care s-a apropiat pe căi diferite, dar cu sfială, modestie și o răbdare care nu e tocmai propice diseminării, ci mai mult auto-cunoașterii. Cred că de aici o anumită negrăbă, chiar o zgârcenie în producția literară, o rețineră dedicată șlefuirii, poate adeseori chiar unor renunțări, a celui care știe că la început e o lungă tăcere, abia mai târziu vin cuvintele...

S-a dedicat multă vreme lecturilor capitale și mai ales poetului preferat, Rilke, pe care îl cunoaște în profunzime, cum puținii alții. Revăd din când în când niște fotografii ale lui Adrian, aflat în pelerinaj în Elveția, la castelul Muzot și la mormântul marelui poet austriac. A făcut liceul la Sibiu, a frecventat, în timpul studenției, cenaclurile literare din Cluj, în anii de efervescență ai Echinouxului, este unul dintre puținii apropiați ai lui Mircea Ivănescu.

Toate aceste detalii biografice se potrivesc minunat cu poezia pe care o scrie – pură, delicată, sublimată, fără cuvinte balast, poetul fiind adesea atras din acest motiv de formula maximei concizii, de numai două sau trei versuri, care ne amintesc haiku-ul japonez.

Adrian Gurgău a debutat în Făclia din Cluj în 1972, ca laureat al Festivalului Primăvara studențească, a mai publicat în Steaua, Echinoux, Transilvania, Ramuri, Vatra, este membru fondator al revistei Orizont. A fost inclus și într-o antologie germană din Heilbronn, dar momentul adevăratului debut editorial este anul 2007, când i-au apărut în Cluj, la editura Limes, două elegante volume de versuri, „Mai târziu, cuvintele” și pandantul în limba germană „Später, die Worte”, deși ordinea prezentării lor ar putea fi și inversă. Aceasta fiindcă, lucru rar, Adrian Gurgău este un poet bilingv care trece dintr-o limbă în alta cu o mare ușurință și care, cunoscând atât de bine aceste două instrumente lirice, nu se poate îndura să renunțe la unul dintre ele. De aceea ar fi absolut inutil să-l întrebăm pe poet în care limbă s-a născut de fapt cutare sau cutare vers, unde și cum se întâlnesc Eminescu și Rilke.

Însuși titlul cărții mărturisește discreția cu care poetul se apropie de cuvinte, de poezie: „am visat că așa de frumos mă-ntindeam/ pe spate și-nghiteam pământului tăcerea./ cuvintele. scursele. șiroindele./ străinele de mine. și singurele.” (Subțiri, degetele poemului se uită) sau „sub milioane de stele, sub albastrele ploi ce mai/ contează/ poemele cu vorbe, fără vorbe/ trec dimineața pe străzi cu poemele-nfășurate-n ceață/ sunt o poveste albă” (Altă ceață). Sunt versuri șpuse cu gravitate de litanie, pline de o nostalgie de natură romantică, în care revin mereu peisajele anotimpului preferat, toamna, Sibiu anilor de liceu, Clujul și Craiova studenției: „ostenite oglinziilor pânze- / lentă coacere-a luminii/ pe turlile toamnei/ clar contur/ rotulă/ blândă ducere spre-adâncuri/ ochiul meu/ pe turlile toamnei.” (Turle de lumini). Deja titluri ca „Septembrie, să citești lumina”, „Octombrie, Craiovă movă”, Oglinzi în octombrie”, Sub legănarea luminii” etc. îl trădează pe poet ca un senzual, atent la limbajul secret al culorilor, aromelor sau sunetelor. La Adrian Gurgău caracteristică este pasiunea reținută a versului, gravă ca un corn estompat de cețurile din octombrie, în care peisajul se face poezie iar poezia devine peisaj ideal, ca în acest poem emblematic de două versuri: „îmbătrânesc la țarm luminile. / și mâine sunt cuvinte.” (Toamna).

Un poem mai lung, mărturisind un eveniment tragic care a marcat biografia autorului este „Mai există o altă moarte”, pe care îl redăm integral: „ieri am fost găsit mort./ spre norocul meu m-am descoperit eu însumi./ și nimeni nu știe. pot acum să merg/ mort prin lume și lumea nici nu știe/ că merg drumuri (căci există mai multe,/ o malcolm drag) prin iad./ bineînțeles că mi-e frică – dar e împietrită/ și paradisiacă, nu se sfârșește în țipăt, / e de neînțeles ca marea./ am voie să cred ce vreau/ dar gândurile încremenesc pe buze și nu-mi duc/ vorbele mai departe și-mi rămân stele/ necoapte pe limbă./ de fapt nu s-a schimbat nimic./ puls - nu există în iad dar e atâta/ încât de mult s-a dizolvat –/ numai lumea se mișcă nebună în cerc/ (în alt sens decât luna în jurul pământului)/ în jurul opririi mele./ și de-aceea n-a observat nimeni moartea mea./ nici n-a fost o întâmplare extraordinară/ (fiindcă timpul nu poate țipa – el curge decât/ fără sfârșit până se trece-n mare)/ eu am rămas același pământ ca mai demult/ când lumina mai era un gând/ și cuvântul mă aștepta./ acum spumegă marea până când se dizolvă moartea.”

Dacă nu am ști prea bine cum se citește la noi poezia și care sunt prețurile tarabelor literare, am spera că aceste versuri i-ar putea aduce lui Adrian Gurgău atenția binemeritată, dar ne întrebăm dacă autorul își dorește de fapt acest lucru, sau se mulțumește să dăruiască doar celor aleși, mai târziu, cuvintele...

Abstract

The article about the poet Adrian Gurgău written by Dan Dănilă concerns several issues about the activity of the poetry lover and writer from Sibiu.